

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ ТОПОЛОВГРАД
ул. „Ив. Вазов“ №13, тел. 0470/52150, e-mail: info-2611001@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Директор:.....

/Д. Парнаров/

ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА ОТСЪСТВИЯТА И ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНАЛИ УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Програмата е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 09.09.2026 г. с протокол № 10 и е утвърдена със Заповед на директора № 475 / 10 09.2026 г.

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Хасково съобразно спецификата и конкретните условия в НУ „Св. Кирил и Методий“, гр. Тополовград.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост. С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели

на Стратегията, както и с целите на Програмата, разработена от РУО Хасково и определените приоритети на областно ниво.

Програмата е разработена на основата на проект на Министерството на образованието и науката на двугодишен План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието:

Отпадането от училище и/или преждевременно напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2025/2026 година в НУ „Св. Кирил и Методий“, гр. Тополовград, в дневна форма са обучавани 175 ученици и 22 деца в трета и четвърта група. Педагогически персонал - 17 учители, педагогически - 7 души. Училището разполага с много добра материално - техническа база, квалифицирани кадри доказали своя професионализъм през годините. В училището се работи по различни проекти. Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище, но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, засрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

В училището има ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- отписани от училище - ученици до 16-годишна възраст, отписани от училище, поради трайно непосещаване на училище и не са записани в друго училище.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

2025/2026 учебна година:

- Общ брой отсъствия по уважителни причини: 3287

- Общ брой отсъствия по неуважителни причини: 208

При ежеседмичните проверки на документите за извършване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Уважителни отсъствия са направени по следните причини:

1.1. здравословни, за които са представени съответните медицински документи;

1.2. семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;

2. Сред основните причини за натрупване на неуважителни отсъствия се открояват, както следва:

2.1. Нежелание на ученика да учи: по-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.

2.2. Липса на родителски контрол: Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и

дядовци.

- 2.3. Наличие на социални фактори: част от учениците помагат на родителите си.
- 2.4. Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище.
- 2.5. Неэффективни санкции на ученици: Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Дори при наложени глоби по реда на чл. 347 от ЗПУО от страна на общинската администрация, в голямата им част те са несъбираеми и не постигат търсения ефект.

Като тенденции през учебните години се забелязва намаляване на общия брой на уважителни и неуважителни отсъствия и на средния брой отсъствия на един ученик, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище. При реализираното обучение от разстояние във връзка с обявеното извънредно положение или епидемия е изключително трудно включването на учениците в обучение от разстояние поради липса на качествен интернет.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепа среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Мерки за реализиране на политиките	Ангажирани	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
МЕРКИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО И РЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ				
1. Училищни мерки и политики за превенция и подкрепа на учениците. Осигуряване на позитивна образователна среда				
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на изпълнението на досегашните училищни програми /стратегии/ за ограничаване на отпадането и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система и представяне в общините.	Директор педагогически специалисти	30.06.2026 г.	В рамките на бюджета	Брой изготвени анализи на изпълнението на програми /стратегии
1.2. Включване в институционалната стратегия и училищните нормативни документи на конкретни политики и мерки за ограничаване на отпадането и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, в съответствие с Общинските планове за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователните система.	Директор педагогически специалисти	30.09.2026 г.	В рамките на бюджета	Актуализирана стратегия, Програми, Планове и други вътрешни нормативни документи
1.3. Прилагане на специфични политики и мерки в училище, конкретизирани в собствени планове / програми/ за превенция, съобразени с общинските планове / програми.	Директор Педагогически специалисти	2026/2027 г.	В рамките на бюджета и други източници	% на учениците, отпаднали от училище /преждевременно напускане на образователната система

1.3.1. Осъществяване на дейности за подкрепа на учениците при прехода от детски градини към училищно образование, както между етапите на училищното образование.	Класни ръководители Учители ресурсен учител логопед	2026/2027 г.	В рамките на бюджета и други източници	Проведени дейности; брой включени деца и ученици
1.3.2. Организиране на допълнително обучение по български език за деца и ученици, за които българския език не е майчин.	Педагогически специалисти	2026/2027 г.	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” Проект: Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства или търсе- щи/получили междунационална закрила.	Брой деца и ученици от маргинализирани общности, успешно интегрирани в училище
1.3.3. Осигуряване на допълнителна подкрепа за учениците с идентифицирани образователни дефицити.	Екип за всеки ученик	2026/2027 г.	В рамките на бюджета	Брой деца и ученици, за които е осигурена допълнителна образователна подкрепа
1.3.4. Социализиране на ученици от различни етнически групи и приобщаване към училищния живот, вкл. с помощта на социални партньори и посредници.	Класен ръководител Учители Екип за всеки ученик, Медиатор	2026/2027 г.	В рамките на бюджета. заинтересовани страни	Брой деца и ученици, включени в дейности с такава насоченост
1.3.5. Включване на ученици с образователни дефицити и такива в риск от отпадане /преждевременно напускане на образователната система в програми за развитие на способностите и интересите с оглед задържането им в училище.	Класен ръководител Учители Екип за всеки ученик, Медиатор	2026/2027 г.	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” Национални програми и проекти От бюджета на училището	Брой обхванати ученици в дейностите по процедурата

1.3.6. Създаване на ефективна и пълноценна подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности и осигуряване на условия за приобщаващо образование за всеки ученик.	Педагогически специалисти	2026/2027 г.	В рамките на бюджета, допълнителни източници	Създадена подкрепяща среда
1.3.7. Повишаване обхвата на учениците I- IV клас, включени в целодневна организация на учебния ден и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Учители в група	2026/2027 г.	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, от бюджета	% на учениците I-IV клас, обхванати в целодневна организация на учебния ден
1.3.8. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.	Кл. ръководители Учители	2026/2027 г.	В рамките на бюджета	Брой ученици, включени в училищни инициативи и други събития
1.3.9. Проследяване на преместването и отсъствията на учениците. Извършване на регулярни анализи на състоянието в училище във връзка с отсъствията на учениците, на изпълнението на училищните политики и на ефективността на предприетите мерки.	Директор	В края на първия учебен срок и в края на всяка учебна година	В рамките на бюджета	Брой преместени ученици; причини; Брой извинени отсъствия; Брой неизвинени отсъствия. Брой представени анализи
1.3.10. Разработване на алгоритъм за идентифициране на деца в риск, съобразена със специфичните условия.	Педагогически Специалисти, Медиатор	30.09.2026 г.	В рамките на бюджета	Брой разработени системи от критерии /алгоритми/

1.3.11 Сформиране на училищно ниво на екипи за работа с ученици в риск, с включени класен ръководител, учител и др.	Екип за всеки ученик	2026/2027 г.	В рамките на бюджета	Брой обхванати ученици и брой ангажирани лица за превенция.
1.3.12. Осъществяване на контрол по спазването на задълженията на класните ръководители/ учителите да анализират и оценяват рисковите фактори за отпадане от училище и набелязват адекватни мерки за превенция.	Директор	2026/2027 г.	В рамките на бюджета	Брой извършени проверки
1.3.13. Организиране и провеждане на съвместни дейности с родителите, Училищно настоятелство, Обществен съвет с насоченост към ефективна подготовка на детето за постъпване в училище и ранна превенция на отпадането от училище.	Педагогически Специалисти, Медиатор	2026/2027г.	В рамките на бюджета, проектно финансиране	Брой проведени дейности
1.3.14. Мерки за превенция /недопускане на тормоз в училищата	Координационен съвет	2026/2027 г.	В рамките на бюджета, проектно финансиране	Брой събития с насоченост към превенция на тормоза в училище
1.3.15. Повишаване капацитета и ефективността на дейността на педагогическите специалисти за намаляване на отпадането на учениците от училище чрез обучения и допълнителна квалификация.	Директор	2026/2027 г.	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ Проект „Квалификация на педагогическите специалисти“ От бюджета на училището	Брой обучени педагогически специалисти

1.3.16. Създаване на условия за функциониране на действени ученически структури. Дейности на ученическото самоуправление към превенция на отпадането от училище, агресията и други негативни прояви.	Педагогически специалисти	2026/2027 г.	В рамките на бюджета, проектно финансиране	Брой организирани събития
1.3.17. Подпомагане на достъпа до разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности и осигуряване на безплатен достъп на ученици до спортни съоръжения (ученически иери, общински турнири и мероприятия, дейности през ваканциите и др.)	Педагогически специалисти	2026/2027 г.	От бюджетите на заинтересованите страни	Брой участници в тях.
1.3.18. Осъществяване на информационно -образователни инициативи за ученици, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание	Педагогически специалисти	2026/2027 г.	От бюджетите на заинтересованите страни	Брой обхванати ученици и инициативи
1.3.19. Провеждане на обучителни дейности с подрастващи и с техните родители за начина на предпазване и рисковете от ранна бременност, от заболявания, предавани по полов път и др. съвместно с РЗИ, здравни медиатори, община	Класни ръководители Медицински специалисти Педагогически специалисти	2026/2027 г.	От бюджетите на заинтересованите страни	Брой обхванати ученици и дейности
1.3.20.Ежемесечно подаване на информация в РУО -Хасково за учениците, допуснали 5 и повече отсъствия по неуважителни причини и изпращане на справки в РДСП	Директор	2026/2027 г.	Не се изисква бюджет	Подадени справки в срок
1.3.21. Информационни кампании за разпознаване на специфични обучителни затруднения от страна на родители и учители. Работни срещи и разяснителни кампании за ранно разпознаване на обучителните затруднения, както и относно оказването на съвременна образователна подкрепа за ученици, срещащи трудности в обучението.	Пед. специалисти Ресурсен учител	2026/2027 г.	От бюджетите на участващите институции	Брой проведени кампании /срещи, брой участващи педагогически специалисти, ученици и родители

1.3.22. Повишаване на уменията на педагозите за работа с ученици с различни обучителни затруднения Изготвяне на писмено предложение по образец до съответните дирекции „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура за дете или ученик, като предлагаме вида на помощта, съобразно идентифицираните потребности на ученика;	Педагогически специалисти, ресурсен учител и др.	2026/2027 г.	От бюджетите	Брой проведени обучения и брой участващи педагогически специалисти
Ежемесечно, до 15-о число подаване чрез ИСРМ информация за предходния месец за неосигурено задължително присъствие на учениците за повече от 5 учебни часа, по неуважителни причини, с цел налагане на наказания на родителите по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование.	Кл. р-ли, У-л направление „КМ“	2026-2027 До 10-то число До 15-то число	Не се изисква бюджет	Подадени справки в срок
Активно участие в обmena на информация между институциите чрез ИСРМ за установяване и актуализиране на статуса на всяко дете и ученик.	Кл. р-ли, У-л направление „КМ“	Уч. 2026-2027 г.	Не се изисква бюджет	Подадена информация в срок
Въвеждане в Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование информация за записаните ученици;	Директор У-л направление „КМ“	септември 2026 г. 01 декември 2026 г.	Не се изисква бюджет	Подадена информация в срок

Оказване на навременна и адекватна подкрепа на учениците

1. Своевременна реакция на ниво училище (учители, класни ръководители, директор) в случаите на ученици, застрашени от отпадане.	Кл. ръководители	2026/2027 г.	На са необходими средства	Предприети дейности
2. Изготвяне на Карта за индивидуална оценка на ученик за риска от отпадане и привличане на органи и институции за подкрепа	Кл. ръководители	2026/2027 г.	На са необходими средства	Брой идентифицирани ученици в риск
3. Изпращане на уведомителни писма до родителите, до съответната община, ДСП, РДСП за прилагане на предвидените законови лостове по отношение на родители, които не осигуряват депата си на училище.	Кл. ръководители	2026/2027 г.	На са необходими средства	Брой

Повишаване участието и ангажираността на родителите

1. Подкрепа за семействата на ученици от уязвими групи за повишаване на родителския капацитет и провокиране на отговорно родителство (беседи, училища за родители и др.)	Кл. ръководители Учители, Медиатор	2026/2027 г.	От бюджетите, проектно финансиране	Брой семейства, за които е осигурена подкрепа
2. Приобщаване на родителите за активно сътрудничество с екипите в училище.	Педагогически специалисти, Медиатор	2026/2027 г.	От бюджетите, проектно финансиране	Брой съвместни дейности
3. Информационни кампании сред родителите за привличане на образовани и реализирани в професията хора от общността.	Кл. ръководители Учители	2026/2027 г.	От бюджетите, проектно финансиране	Брой кампании
4. Прилагане на иновативни и работещи форми за привличането на родителите в подкрепа на детето.	Кл. ръководители Учители	2026/2027 г.	От бюджетите, проектно финансиране	Изведени добри практики

Подкрепа за учителите. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество

1. Квалификация на екипите в училище за прилагане на индивидуалното и груповото наставничество при оказването на подкрепа на ученици, родители за преодоляване на трудности в образователен, социален, личен план на идентифицираните ученици в риск.	КШМП	2026/2027 г.	В рамките на бюджета и други допълнителни възможности	Брой квалификации и обхванати лица
2. Провеждане на инициативи за преодоляване на агресията, тормоза в училище и формиране на толерантно и обществено приемливо поведение	Кл. ръководители, Учители	2026/2027 г.	От бюджетите на заинтересованите страни	Брой съвместни дейности
Дейност на член/резервен член на Екипа за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст / „Екип за обхват“				
1. Идентифициране на децата и учениците в задължителна училищна възраст, които не са обхванати в образователната система и предприемане на мерки за обхващането им.	Д. Батчева, П. Патрева Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности

2. Идентифициране на децата и учениците, отпаднали от училище и осъществяване на дейности за реинтеграцията им в образователната система.	Д. Батчева, П. Патрева Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности
3. Идентифициране на децата и учениците в риск от отпадане от училище и осъществяване на мерки за задържането им в образователната система.	Д. Батчева, П. Патрева Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности
4. Изготвяне на списък с мерки по отношение на всяко дете, което е идентифицирано като необхванато, отпаднало или застрашено от отпадане от образователната система и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на комплексен подход от интервенции.	Д. Батчева, П. Патрева, Н. Христова Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности
5. Осъществяване на взаимодействие с родителите за включване и задържане на децата и учениците в образователната система.	Д. Батчева, П. Патрева Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности
6. Привличане и работа с медиатори.	Д. Батчева, П. Патрева Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности
7. Предприемане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на децата по буква «Г» в съответствие с Наредбата за приобщаващо образование.	Д. Батчева, Н. Христова, Ат. Михалева, П. Патрева Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности
8. Предоставяне на информация на кметовете на общините за констатираните нарушения на задълженията на родителите с цел налагане на наказания по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование.	Д. Батчева, П. Патрева Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности

9. Идентифицирането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст, които не са обхванати в образователната система, мерките за обхващането им да се осъществяват по реда, разписан в т. 6 от Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Д. Батчева, Н. Асенова	2026/2027 г.	Национална програма „Задено за всяко дете“	Брой обхванати лица и съвместни дейности
--	---------------------------	--------------	--	--